

सर्व शिक्षा अभियान

अपंग समावेशित शिक्षण

उद्दिष्टे :-

- ६ ते १८ वर्षे वयाच्या अपंग मुलांचा शोध व निदान करणे,
- अपंग मुलांची वैद्यकीय तपासणी करून उपचारासाठी दिशा ठरविणे,
- अपंग मुलांना नियमित शाळेत शिक्षणासाठी संधी उपलब्ध करून देणे,
- अपंग मुलांना व्यवसाय प्रशिक्षण देऊन त्यांचे पुनर्वसन करण्यास सहाय्य करणे,
- समान संधी, हक्कांचे सर्वेक्षण व संपूर्ण सहभागासाठी सक्षम करणे,
- अडथळाविरहीत संचारासाठी बांधकामातील अडथळे दूर करणे व बांधकाम करणे,

योजना कोणासाठी - ६ ते १८ वर्षांची पुढील प्रकारच्या विशेष गरजा असलेली मुले

- (अ) अस्थिव्यंग, (ब) मतिमंद, (क) कर्णबधिर, (ड) दृष्टिदोष, (इ) अध्ययन अक्षमता, (ई) स्वमगता असलेली सर्व अपंग मुले, (फ) सेरेब्रल पाल्सी.

उपक्रम :-

- अपंगत्व तपासणी व अपंग मुलांसाठी प्रवास खर्चाची व्यवस्था,
- अपंगत्वाच्या प्रकारानुसार मोफत वैद्यकीय तपासणी,
- अपंगत्वाच्या प्रकारानुसार शिबिरस्थळी तज्ज्ञ वैद्यकीय पथकाची व्यवस्था,
- अपंगत्व प्रकारानुसार मोफत शस्त्रक्रियेची व्यवस्था आणि प्रमाणपत्र वितरण,
- अपंगत्वाच्या प्रकारानुसार मोफत साहित्य साधन वाटप,
- साधन कक्षाची निर्मिती,
- अपंग मुलांच्या गरजेनुसार वर्गामध्ये बसण्याची व्यवस्था,
- अपंग मुलांच्या गरजेनुसार त्यांच्या राहत्या घरी व शाळास्तरावर फिरत्या शिक्षकाची व्यवस्था,
- वर्गामध्ये सहजतेने प्रवेश करण्यासाठी प्रवेशद्वाराजवळ उताराची (रॅम्प) व्यवस्था,
- जिल्हा परिषद शिक्षण विभाग (प्राथ.) / महागरपालिका येथे अपंग समावेशित शिक्षणाच्या अधिक माहितीसाठी विशेष कक्षाची स्थापना,
- गरजेनुसार मुलांना शाळेत शिकविण्यास विशेष शिक्षकाची व्यवस्था,
- अपंग मुलांच्या क्षमतेनुसार वैयक्तिक, शैक्षणिक आराखडा तयार करून त्या वेगाने व क्षमतेने शिकण्याची व्यवस्था.